

Títol
FEM RADIO TVA. Fundació Escola Àuria. Igualada (Anoia)
Autoria i correu electrònic de contacte
Autors: Imma Martínez Muntadas i Teresa Tort Trullàs Mail: imma,m@pinas.org
Resum (abstract) d'unes 150 paraules
<p>És una experiència realitzada amb l'alumnat del programa de formació per a la Transició a la Vida Adulta de l'escola d'educació especial Àuria amb la finalitat de promoure el treball cooperatiu, la cohesió de grup, la comunicació amb l'ús de les TIC i el coneixement d'un mitjà de comunicació com és la ràdio. La proposta és la realització d'un programa de ràdio en el què els alumnes han de decidir i elaborar-ne els continguts i el format treballant en equip i seguint dinàmiques cooperatives. S'ha portat a terme emprant el programa de gravació i edició d'audio Audacity.</p> <p>En aquesta pràctica s'inclouen competències de dos dels àmbits en què s'estructuren els programes de TVA: integració social i comunitària i orientació personal i tutoria.</p> <p>La metodologia emprada ha estat el treball per projectes. Es va iniciar posant en comú els coneixements previs i es van fer propostes d'activitats per obtenir informació d'aquest mitjà d'informació i comunicació. Primer varen escoltar diverses emissores per tal de descobrir els elements comuns, després van visitar l'emissora local. A partir d'aquests coneixements es va iniciar l'elaboració del programa de ràdio</p>
Conceptes o paraules clau
Equip, proposta, iniciativa, triar, decidir consensuar, treball cooperatiu, diàleg, interacció
Objectius
<p>Afavorir les iniciatives personals i de planificació. Potenciar la discussió, l'argumentació i presa de decisions. Potenciar l'esperit crític. Afavorir la cohesió de grup i les actituds de col·laboració. Fomentar el treballar en equip de forma cooperativa Millorar la competència oral Aprendre a adquirir coneixement de forma autònoma Generar produccions creatives Prendre consciència de la importància de les tecnologies de la informació i comunicació Transmissió d'informació a través d'un mitjà audiovisual Comunicar emprant tecnologies de la comunicació Conèixer la ràdio com a mitjà d'informació i comunicació</p>
Exposició del treball (experiència, recerca o bona pràctica)
<p>L'experiència es du a terme en el marc de l'escola d'educació especial amb el grup d'alumnes que segueixen el Programa de Formació per a la Transició a la Vida Adulta (TVA) durant el curs 2008-09.</p> <p>El grup està format per 18 alumnes d'edats compreses entre 16 i 20 anys. Tots ells presenten necessitats educatives especials derivades de discapacitat intel·lectual i també alguns presenten altres tipus de discapacitat física o sensorial (visual i auditiu).</p> <p>El programa de transició a la vida adulta s'estructura en 3 àmbits de formació:</p> <p>a) Àmbit d'autonomia personal: inclou aprenentatges relacionats amb la cura personal, l'ordre i habilitats relacionades amb la llar.</p>

b) Àmbit d'integració social i comunitària: aprenentatges referits a habilitats socials i comunicatives relacionades amb la participació en la comunitat, l'autoestima, la interacció amb els altres, la regulació del comportament, la identificació d'interessos i preferències, l'oci i el temps lliure.

c) Àmbit de formació, d'orientació personal, laboral i tutoria: en aquest àmbit es treballa la consolidació de coneixements d'aplicació directa adquirits en etapes anteriors, actituds i normes relacionades amb les feines i les activitats habituals, la resolució de conflictes, el seguiment individual i grupal.

Aquesta pràctica es planteja dins la tutoria i en ella s'inclouen competències de l'àmbit d'orientació personal i tutoria i competències de l'àmbit d'integració social i comunitària. En aquest sentit allò que es prioritza no és el resultat final del programa, la qualitat del producte en si mateix, sinó el procés seguit per l'alumnat per assolir els objectius plantejats.

Per afavorir aquest procés ens hem basat en 3 eixos:

- La filosofia del treball cooperatiu.
- L'ús de les TIC ,
- La creació de contextos significatius, comunicatius i motivadors.

Creiem que el treball cooperatiu permet millorar les competències comunicatives, metodològiques i personals de l'alumnat, principalment les que fan referència a l'escolta, el diàleg, l'autoregulació, la capacitat de prendre decisions de forma consensuada, la iniciativa i l'esperit crític.

Les TIC són una eina que permet aprendre a treballar de forma autònoma i en equip en entorns de treball col·laboratiu.

Cal crear contextos significatius on s'eliminin les barreres per l'aprenentatge i a la vegada permetin el diàleg i la negociació entre els alumnes.

L'opció metodològica escollida és el treball per projectes perquè és la que més s'ajusta a la filosofia de la proposta. El treball per projectes té en compte la motivació, fomenta el treball cooperatiu, permet actituds reflexives, pluralitat d'interaccions i negociació de continguts, etc.

Cal tenir present que donades les característiques de l'alumnat s'han fet adaptacions en les dinàmiques de treball cooperatiu i en moltes activitats per tal d'ajustar-les al seu nivell de competències. La funció del professorat és de facilitador i creador dels entorns i contextos significatius i sense barreres per l'aprenentatge.

El nostre projecte s'estructura en 5 fases:

1. *Coneixements previs i recollida d'informació.*

Els alumnes exposen a nivell individual els seus coneixements sobre la ràdio: programacions, emissores, preferències i també la informació que tenen sobre com es realitza un programa de ràdio.

Una vegada posats en comú els coneixements, l'alumnat fa propostes d'activitats que els permetin obtenir més informació i es porten a terme les que s'han acordat per majoria després d'una fase de discussió i argumentació de les diverses propostes. La dinàmica cooperativa emprada és l'anomenada grup nominal, perquè permet la participació de forma estructurada de tots els alumnes impedint els protagonismes i fomentant la participació dels més cohibits. Les activitats acordades són escoltar programes de ràdio, visitar l'emissora local i cercar informació per internet.

Escolten programes de ràdio a través del transistor i també per internet i fan un recull dels elements comuns de les programacions.

La visita a l'emissora local la fem tots els grups junts. Allà ens expliquen com realitzen ells els programes, veiem com són els estudis de gravació, com graven un programa i fins i tot els alumnes que ho desitgen poden entrar en un altre estudi i fer proves de gravació

2. *Discussió i presa de decisions sobre el format i els continguts del programa.*

En aquesta fase s'estableixen els 3 equips cooperatius de treball organitzats de manera estable i cada un d'ells decidirà quin contingut vol elaborar.

Els criteris d'agrupament han estat la diversitat i la complementarietat tenint també en compte la zona de desenvolupament proper, per tal que cada un dels alumnes pugui participar de forma

autònoma dins d'un entorn ric en interaccions i interrelacions sense la necessitat del suport de l'adult.

A partir dels coneixements adquirits en la visita a l'emissora i amb l'escolta de diverses programacions el professorat planteja una dinàmica cooperativa, que permeti prendre decisions consensuades sobre quins seran els continguts del programa. La dinàmica escollida és la bola de neu, perquè té en compte diversos criteris d'elecció com la importància i les possibilitats de realització, criteris que en aquest cas vàrem considerar importants.

Un equip acorda realitzar una entrevista al director de l'escola i els altres dos coincideixen en fer un informatiu sobre les activitats que realitzen a TVA. Els dos equips que coincideixen en el tipus de contingut han de prendre noves decisions sobre si un d'ells renuncia a la seva elecció, o es distribueixen els continguts. Finalment arriben a l'acord de dividir-se la tasca i uns expliquen les activitats diàries i l'altre equip explica les activitats extraordinàries. L'equip que escull fer una entrevista al director del centre el convoquen ells mateixos, pensen les preguntes i les realitzen. Els tres grups coincideixen en que hi ha d'haver espais de música.

3. *Elaboració del contingut*

En aquesta fase es reuneixen els equips per redactar els continguts. En un cas seran les preguntes de l'entrevista al director del centre i en els altres les activitats que realitzen durant el curs. En tots els casos s'aplica la tècnica del foli giratori d'aquesta manera es garanteix la participació de tot l'alumnat, l'escolta de l'altra i la corresponsabilitat en el resultat final.

Aquesta fase és la més laboriosa i en la que més es posa en joc la iniciativa personal, el diàleg i l'escolta.

4. *Gravació del programa*

La gravació es realitza utilitzant el programa de gravació i edició Audacity a través de l'ordinador.

L'ús d'aquest programa ha suposat una innovació ja que és la primera vegada que s'ha utilitzat i l'alumnat ha pogut conèixer i emprar aquesta eina que ens proporciona les noves tecnologies.

Per realitzar la gravació hem hagut de conèixer i familiaritzar-nos amb un nou entorn de treball del qual hem utilitzat les eines bàsiques, malgrat que permet un ventall més ampli d'aplicacions, s'ha treballat amb les més senzilles per tal de facilitar la comprensió i l'ús del programa a tot l'alumnat: les eines de control, el control del reproductor, les eines de selecció, algunes eines d'edició.

Amb aquests coneixements elementals iniciem la fase de gravació.

Tot l'alumnat participa en la gravació exposant cadascú una part dels continguts, normalment els que ells mateixos han proposat. Aquesta fase ha suposat per alguns alumnes que no han accedit a la lecto-escritura a fer un exercici important de memorització doncs ho han fet sense cap tipus de suport gràfic.

La gravació ha permès que poguessin escoltar la seva producció i és important també perquè els alumnes prenguin consciència de la qualitat de la seva expressió oral com eina de comunicació, en aquest sentit, cal un període d'assaig en el que els alumnes van autoavaluant la seva pròpia producció fins a obtenir un grau de satisfacció òptim del resultat .

5. *Difusió*

L'alumnat va acordar per majoria després d'un procés de discussió i argumentació i tenint en compte les possibilitats reals de difusió, donar-lo a conèixer a les seves famílies i a la resta de l'alumnat de l'escola.

Per donar-ho a conèixer a les famílies van decidir fer unes invitacions per convidar-les a una festa on a través del programa de ràdio els van informar de les activitats que realitzen dins el programa de formació de TVA

Per donar-ho a conèixer a la resta de l'escola un dels equips va a fer-li la proposta al director. Després es fa una convocatòria per reunir als alumnes de l'escola perquè escoltin el programa de ràdio TVA.

Resultats, conclusions i prospectiva

El resultat s'ha de valorar no per la qualitat del producte sinó pel grau de motivació i el procés d'aprenentatge personal que ha significat per l'alumnat.

Els i les alumnes han estat vinculats per un mateix objectiu i la base del treball ha estat col·laboració i l'ajuda entre ells.

A la vegada que han conegut un mitjà de comunicació i la tecnologia necessària per portar-lo a

terme.

Conclusions

L'aplicació de dinàmiques cooperatives, l'ús de noves tecnologies juntament amb la intervenció del mestre actuant com a mediador, organitzant l'entorn per tal facilitar el procés d'aprenentatge del alumnes ajustant-lo a les seves possibilitats ha permès l'assoliment dels objectius prioritzats.

Prospectiva

Els bons resultats obtinguts pel que fa als objectius proposats animen a continuar treballant amb la filosofia del treball cooperatiu i a utilitzar també tecnologia dins l'àmbit de tutoria.

Qüestions i/o consideracions per al debat

Priorització dels objectius.

Criteris d'agrupament dels equips.

Valoració del procés seguit per l'alumnat a nivell individual i en equip.

Bibliografia

Pujolàs, P. (2003) *Aprendre junts alumnes diferents. Els equips d'aprenentatge cooperatiu a l'aula.*

Barcelona: Eumo editorial

<http://www.docstoc.com/docs/3140409/Treball-cooperatiu>

<http://www.xtec.cat/~mjulia/centres/divers/cooperatiu.htm>

http://www10.gencat.net/sac/AppJava/servei_fitxa.jsp?codi=11192

